

Etelä-Karjalan liitto
Aija Tuimala, muutosjohtaja
aija.tuimala@ekarjala.fi

Kannanotto ja odotukset yhteistyöstä tulevan uuden maakuntahallinnon kanssa

Lappeenrannan kaupungin vammaisneuvosto antaa pyynnöstä seuraavan kannanoton koskien tulevaa uutta Etelä-Karjalan maakuntahallintoa.

Tulevassa maakuntauudistuksessa vammaisia koskettaa erityisesti Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin (EKSOTE) siirtyminen maakunnalliseksi palveluntuottajaksi. Tämän takia on erityisen tärkeää huomioida tulevassa maakuntavalmistelussa vammaisten osallisuus ja vaikuttaminen.

Toinen huomioitava asia on Suomen allekirjoittama YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista. Kesällä 2016 allekirjoitettu asiakirja sitoo ja velvoittaa myös maakuntahallintoa. Sopimuksella vahvistetaan kaikkien ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kuulumisen myös vammaisille henkilöille ja heille taataan mahdollisuus nauttia näistä oikeuksista ja vapauksista täysimääräisesti ilman syrjintää.

Maakuntahallinnon valmistelussa maakunnallisen vammaisneuvoston ja toivottavasti myös muiden edustuksellisten ja vaikuttamistoimielinten kautta osallistumismahdollisuudet tulee huomioida sopimuksen artiklan 29 mukaisesti; Osallistuminen julkiseen elämään – Vammaisille henkilöille taataan poliittiset oikeudet ja mahdollisuus nauttia niistä yhdenvertaisesti muiden kanssa ja sitoudutaan edistämään aktiivisesti ympäristöä, jossa vammaiset henkilöt voivat tehokkaasti ja täysimääräisesti osallistua julkisten asioiden hoitoon ilman syrjintää ja yhdenvertaisesti muiden kanssa, sekä kannustamaan heidän osallistumistaan julkisiin asioihin.

Näemme vammaisten näkökulmasta katsottuna, että maakunnan yhteistyön maakuntalaisten kanssa tulisi olla aktiivista ja osallistavaa ja ennen kaikkea vaikuttavaa. Koemme maakunnallisen vammaisneuvoston toiminnan tärkeänä aivan kuten kuntatasollakin.

Näemme maakunnallisen vammaisneuvoston tehtäviksi muun muassa;

- Seurata maakunnan yleisiin oloihin vaikuttavaa maakunnallista suunnittelua, maakuntahallinnollista päätöksentekoa ja toimenpiteitä vammaisen maakuntalaisen näkökulmasta
- Seurata vammaisen maakuntalaisen tarpeiden kehitystä maakunnan alueella
- Seurata maakunnallisten palveluiden kehitystä ja niiden soveltuvuutta vammaisille
- Edistää maakunnan viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja heidän omaistensa sekä vammaisjärjestöjen välistä yhteistyötä

Vammaisneuvosto

- Edistää vammaisten maakuntalaisten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa maakuntahallinnon päätöksentekoon vammaisia koskevilla asioilla
- Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja maakunnan eri viranomaisille vammaista henkilöä koskevista ajankohtaisista asioista suunnittelun ja päätöksenteon pohjaksi
- Tiedottaa kuntia ja etenkin kunnallisia vammaisneuvostoja käsittelemistään maakunnallisista asioista
- Edistää vammaisuuteen ja vammaisten tarpeisiin liittyvää tiedottamista

Maakunnan osallisuus

Hienoa, että on huomioitu maakunnan vammaiset luomalla jo suunnitelmiin maakunnan vaikuttamiselimeksi maakunnallinen vammaisneuvosto. Meistä on hyvä ehdotus, että jokaisesta kunnallisesta vammaisneuvostosta tulee maakunnalliseen vammaisneuvostoon yksi (1) edustaja. Näin saadaan alueellisesti maakunnan vammaisten asiat tasaveroisesti kuuluviin.

Maakuntastrategiassa tulisi huomioida vaikuttamistoimielinten vaikuttavuus eli eri maakunnallisten tahojen ja viranomaisten on pyydettävä lausuntoja neuvostolta päätöksenteon kohteena oleviin asioihin ja huomioitava annetut lausunnot.

Esitetty kokousmäärä neuvostolle voisi olla kaksi-kolme (2-3). Maakunnallisten neuvoston kokouspäivämäärät tulisi olla vakiot ja hyvissä ajoin tiedossa olevat, jotta kunnalliset neuvostot voivat aikatauluttaa omat kokousaikataulunsa maakunnallisten neuvostojen mukaan. Tästä saadaan hyöty käsiteltävien asioiden nopeampaan eteenpäin vientiin, kun niitä voidaan jo ennen maakunnallista kokousta käsitellä kunnallisissa neuvostoissa ja saada kuntakentän terveiset maakunnalle.

Jatkossa tulee olemana kolme eri tahoa, jotka huolehtivat asukkaista; valtio, maakunta ja kunta. Jotta kokonaiskuva ei hajoaisi asukkailla, olisi hyvä jos maakunta ja kunta tekisivät tiivistä yhteistyötä.

Jos jokainen taho tuo omalla aikataululla ja omalla tavallaan asioita eteenpäin, tulee asukkaille varmasti riittämättömyyden tunne asioihin osallistumisen ja vaikuttamisen kannalta. Koemme, että yhdessä, samaan aikaan, useamman asian esiintuonti – yhdellä kertaa helpottaa asukkaiden osallistumista ja aktivoimista niin kunnallisella kuin maakunnallisellakin tasolla.

Lappeenrannan vammaisneuvosto haluaa tehdä esityksen, joka koskee etenkin EKSOTE:n toimintaa. Maakunta voisi järjestää tai organisoida maakunnallisten palveluiden tuottajia perustamaan kokemusasiantuntijuuteen perustuvia asiakas/palveluraateja esim. vammaispalveluista. Tällä haluamme turvata palvelunkäyttäjän tarpeet oikein huomioituna palveluja suunniteltaessa.

Lappeenrannassa 28.4.2017

Lappeenrannan kaupungin vammaisneuvosto
toimeksi saaneena Pia Haakana,
vammaisneuvoston sihteeri ja esteettömyystyöryhmän puheenjohtaja